

A húszéves kulcsember

Ha az utcán találkozom vele, afféle tudóspalántának nézém, aki kedvét végképp nem gyári munkában leli. Szemüveges, halk szavú fiú. Húszéves.

Három éve dolgozom a konzervgyárban, a Fodor József Elelmiszeripari Szakmunkásképzőben végeztem. Először a gyümölcskonyhára kerültem, ott sok volt az idősebb szakmunkás, nekem csak a segédmunka jutott, a kereset 1500 forint körüli mozgott. Nem éreztem jól magam: nemcsak az anyagiak miatt — úgy látszott, hiába van szakmám.

Amikor ide került a sűrítőbe, jobban figyeltünk rá, itt hogyan érzi magát — mondja **Odry Károly** üzemi vezető. — Rendkívül nehéz és felelősségteljes munkát kapott: a vákuumgömböket, azaz a sűrítőberendezéseket kezeli, hatot egyszerre. Ez az egyik legfontosabb technológiai folyamat, nem sokan értenek hozzá. Munkája óriási hatással van egy egész műszak teljesítményére, lényegében rajta áll, hogy például most éppen mennyi paradicsomlért sűrít be. Hogy ez arányos legyen a felhasznált anyagmennyiséggel, ahhoz az szükséges, hogy a legkevesebb veszteséggel a legtöbbet tudjuk termelni, mert a munka ilyenkor rengeteg. Szemléltetésű néhány szám: a gépek kapacitása 40 vagonnnyi naponta. Most, a csúcsidőben átlagosan 70—80 jön mindennap, ötven-ötvenöt vagyont gyakran „ráverünk”. Ez

a kulcsember: Bürgés József

— Húszéves fejjel milyen érzés ilyen fontos munkát végezni?

— Megtiszteltetés, hogy ilyen bonyolult feladatokat kapok. Csak azt mondatom, igyekszem megfelelni a bizalomnak.

Fiatal, gyors, ügyes — ez róla a vélemény. Az idén kiváló brigád címet kapott Láng brigád tagja, s munkájától a szűkebb közösség pénze is függ. Átlagteljesítményük 107—110 százalék.

A konzervgyárban július végétől szeptember végéig gyakorlatilag alig van szabad idő: rendkívüli a „hajtás” a szezonban. Bürgés József is immár két hónapja három műszakban, szombatvasárnap is dolgozik.

— Hogyan él ilyenkor?

— Ha délelőtti vagyok, négykor kelek, a fél ötös busszal jövök be Sándorfalvára. Gyakran kell két műszakot vállalni, akkor fél tizenkettő körül érek haza. Ha van egy kis szabad időm, pihenek: ezekben a hónapokban másra nemigen jut idő.

— De a kereset is jó lehet szezonban.

— Négy és fél ezer körül.

— Kevés húszéves kap ennnyit.

— Haza kell adnom. Apámat leszálaltolták, ezerhetet kap, anyám otthon, van egy hétvéges kishúgom. Nem lehet nagyon érzékelni, hogy ilyenkor én mennyit kapok.

— Tervek?

— Jövőre el akarom kezdeni a szakközépiskolát. Már egyszer megpróbáltam, de nem bírtam. Bejárás, munka, tanulás, együtt nem ment.

— És most?

— El akarom végezni. Menni fog.

A sűrítőüzem bejártával szemben öt-hat méter magasban állnak fent a vákuumgömbök, karokkal-kezekkel, fesszérőkkel. Csővezetéklen jön lefelé a sűrített paradicsomlé. Vékony, szemüveges fiú jár előttük fűrgén, a keskeny folyosón. Határozottan, biztonságosan mozog, könnyedén, mintha nem is lehetne másként. Húszéves. Kulcsember.

Domonkos László

Van és nincs taxi

Fiatalasszony a gyerekekkel vár, orvoshoz sietne: idős ember botjára támaszkodva a nagy eső miatt az eget kémleli, s közben azért fohászodik, hogy jöjjön egy taxi. Egy házaspár hatalmas bőröndökkel vonathoz igyekezik, de nincs taxi. Lassan megszóktat dologgá vált, hogy a taxiállomások trések, nem érdemes ott várni. Hol vannak a „kockás” Zsigulik? Rallyen, szabadságon vagy szerelvényben?

Egy új taxiban hamar megtudom, szerencsés ember vagyok. A pilóta bizalmasan közli, amint hazavitt, ő is nyugovóra tér. Nincs értelme tovább éjszakázni, néhány utas kedvéért nem marad fenn — bizonygatja. Azt is hozzátesszi, kollégái is így gondolkodnak, ezért ma éjszaka sokan gyalogolhatnak majd.

A beszélgetés hatására próbálom a taxizás koordinátáit meghatározni. Gyorsan megnyugtatom magam, nem úri passzió, kevesek kedvelése, amiért tollat fogok. Ugyanakkor a taxizás nem tartozik a tömegközlekedéshez, tehát nem érint százszekereket. De mégiscsak olyan szolgáltatás, ami sok városi lakó közérzetét befolyásolja. Többféle módon kiegészíti a tömegközlekedést. Ezért az elégedetlenségnek — ami az utóbbi időben a taxikat érte — illik hangot adni.

Mi a baj... kevés a taxi? A kérdésre azt a választ kapom, ha kevés lenne, nem emelkedne a forgalom. Havonta 2600-zal több a fuvar most, mint tavaly volt. Kevés a fizetés? Vagy nincs elegendő gépkocsivezető? Vagy ahogy az én pilótám mondta „nem éri meg a várakozás”, ezért inkább pihennek?

A Volán 10. sz. Vállalatnál minden területen munkaerőhiány van. Csak a taxinál nincs. Annyi a jelentkező erre a munkakörre, hogy bármikor bőven lehet válogatni a legalkalmasabbak közül. A taxisofőrök átlagfizetése 3285 forint. Ehhez még jön a borralaló. Hogy így mennyi lehet a jövede-

lem? A városi buszvezetők átlagfizetése 40 százalékkal magasabb, mégis egyellen taxis sem nyergelt át az Ikarusokra.

A vállalat egy idő óta több erőfeszítést tett, hogy erősödjön a munkafegyelem, javuljon a munkaidő kihasználása. Áprilisban minden kocsi URH-adóvevővel láttak el. Így a forgalmat növelni lehetett, hiszen a központ gyorsan tudja irányítani az autókát a város egyik pontjáról a másikra, ha kell. Augusztusban pedig a gazdaságosságot úgy javították, hogy 20 fillérrel emelték az 1 kilométerre eső bevételt. (Egyébként a taxizásra ráfizet a vállalat, ebben az évben például a kilenc hónap alatt közel 400 ezer forintot — igaz, országosan nem ez a jellemző.) Ez a rendelkezés az ügyfél pénztárcáját nem érintette, mert a fuvardíj változatlan. De a gépkocsivezetőknek jobban ki kell használni a munkaidőt. Kevésbé lehetnek üresen, mint korábban, csak, úgy „játszhatnak” a kilométerekkel, hogy a forgalmuk egyötödénél több nem lehet az üresjárat. (Korábban az üresjárat a forgalom egynegyedéig volt engedélyezve.) Így most előfordul, ha a kocsit kimegy Újszegedre, az Erdélyi térre, ott fél órát dekkol, utasra vár. Vagy vállalja az üres kilométereket, bejön a Széchenyi térre.

Valamit azért nehezen lehet érteni. Semmiféle utasítás nincs, hogy az integéto embernek ne álljon meg a taxis. Sőt, az érdeke az lenne, hogy út közben is vegyen fel utast, ha éppen integéto. Egy sofőrtől megkérdeztem, miért nem állt meg a Római körúton annak az integéto embernek, aki Tarjánba igyekezett. A válasz: „nekem nyolc forintért nem ilet visszafordulni, inkább bemegyek a Széchenyi térre, és onnan indulok Tarjánba, hiszen oda mindig van jelentkező”.

Úgy látszik, még mindig lehet tovább csökkenteni az üresjáratokat — a 20 százalékos határ jobban szűkíthető, még nagyobb forgalomra le-

het ösztönözni a gépkocsivezetőket...

Van kocsí, és nincs kocsí. Telefonon általában kapni taxit, de a taxiállomáson általában nincs autó. A gépkocsivezetők a forgalom alakulásának megfelelően dolgoznak. Maguk döntenek el, mikor érdemes beállni, dél előtt vagy éjszaka, téveszközgyűlés vagy menyaszonnyitanc idején. A vállalat nem határozza meg a munkarendet, csak azt szabályozza, hogy a kötelező óraszámot ne lépjk túl. Mert ha a gépkocsivezetők nem pihennek ki magukat, fáradtan a közlekedés biztonságát veszélyeztetik.

Semmiféle felmérés nincs arra nézve, hogy mennyire elegendő az a 36 kocsí, ami Szegeden fut. Csak becslésekre lehet támaszkodni. A taxivezetők szerint elegendőnek vannak — a lakosok szerint kevesen. Nyilvánvaló, hogy a gépkocsivezetők a kereslet és kínálat törvényének megfelelően azt szeretik, ha rájuk várnak, s nem, ha nekik kell várni. Az biztos, hogy néhol szívesen állnak fél éjszakákat is. A Jeges és a Búbos előtt órákat töltenek el a „jó vendégre” várva. Persze, ez idő alatt máshol nincs taxi.

A Volán vállalat a lakosági érdeket figyelembe véve nem vetette el a taxi fejlesztését. De nincs még eldöntve, hogy több autó beállításával vagy a műszakok további racionalizálásával javítják-e ezt a szolgáltatást.

Halász Miklós

Északi autósztáda

Leningrádot Murmanszkkal egy négy sávú autósztáda köti össze. A sztáda az Északi-sarkkör mögött 250 kilométernyire fog végződni. Első 400 kilométeres szakasza már üzemel.

A kód akadályozta a légiforgalmat

A Meteorológiai Intézettől kaptak tájékoztatás szerint pénteken hajnalban újszólván az egész országot beborította a kód. Reggel 7 órakor Pápa, Siófok, Szeged, Békéscsaba, Szolnok, Kecskemét és Budaörs térségében a sűrű kód szinte teljesen lehetetlenné tette a látást. A Ferihegyi repülőtér is átmenetileg leállította a légiforgalmat. Így a MALÉV kijevi, szófiai és moszkvai járata csak a kód felszakadása után, egy-másfél órással később indulhatott útnak. Ugyancsak késéssel fogadták Ferihegyen az AERO-FLOT Afrikából érkező gépet.

A MAHART hajóinak útját a hajnali és a reggeli órákban végig a Dunán, újszólván mindenütt megnehezítette és átmenetileg megállította a kód.

Intézkedések a zavartalan áruutánpótlásért

A fogyasztásicikk-kéréskelemben is számolni kell a rendelkezésre álló fuvarkapacitások csökkenésével. A szállítmányok időnkénti torlódásával, késésével — figyelmeztette vállalatait a közlekedés őszi forgalmának segítését és saját év végi csúcsforgalmának előkészítését szolgáló állásfoglalásában a Belkereskedelmi Minisztérium, amely egyben meghatározta a zavartalan áruutánpótlás tennivalóit is.

A minisztérium, hangsúlyozva az előrelátó készletpolitika fontosságát, megismételte korábbi utasítását, amely szerint minden vállalat — heti munkarendjétől függetlenül — éjszaka és munkaszüneti napokon is köteles a részére érkezett vasúti kocsikat ki-, illetve berakni, az árut folyamatosan átvinni. Ennek érdekében a vállalatok készenléti

szolgálatot, rakodóbrigádokat szerveznek a raktárakban, az expedíciós részlegekben pedig nyújtott vagy több műszakot.

Követelmény, hogy a kiszállítandó küldeményeket előző nap állítsák össze, a közúti távolsági járatokat pedig lehetőleg éjjel indítsák útnak. Az importáló vállalatoknak ajánlják: vegyék számításba a határállomások időszakos, esetleges korlátozásait, ezért külföldi partnereikkel korábban adassák fel a vasútra a vált küldeményeket, vagy gondoskodjanak a közúti fuvarozás megszervezéséről.

A minisztérium állásfoglalása hangsúlyozza, hogy az esetleges elégtelen szállítási kapacitás sem vezethet áruhiányhoz. A kereskedelmi vállalatok mindig kellő időben adják fel áru- és szállítóeszköz-megrendeléseiket.

(MTI)

Megkezdődött a FIJET kongresszusa

Napirendjén az ifjúsági turizmus

Pénteken Budapesten, a Hilton Szállóban megkezdte munkáját a FIJET, az Idegenforgalmi Újságírók és Írók Nemzetközi Szövetségének XXI. kongresszusa. A háromnapos tanácskozást — melyen 22 ország több mint 150 küldötte tekintti át az ifjúsági turizmus helyzetét és vitatja meg a sajtó ezzel kapcsolatos feladatait — Szurdi István, az Országos Idegenforgalmi Tanács elnöke nyitotta meg. Hangsúlyozta, hogy hazánk az idegenforgalmat mindig külpolitikánk és társadalompolitikánk lényeges kifejezőjének tekintette és tekinti, s mint a helsinki európai biztonsági és együttműködési értekezlet részvevője, a záróokmány aláírásával is kinyilvánította:

egyért azzal, hogy a nemzetközi turizmus hozzájárul a népek közötti kölcsönös megértés fejlesztéséhez, a társadalmi, gazdasági és tudományos haladáshoz.

A megnyitót követően a kongresszus plenáris ülésen folytatta munkáját, amelyen Rózsa László, a FIJET nemzetközi kapcsolatainak megbízottja tartott vitaindító előadást.

Referátumában részletesen beszámolt azokról az intézkedésekről, amelyekkel államunk — törvénybe iktatott feladatként — évről évre hatékonyabban támogatja ifjúságunk turisztikai mozgalmát, a hazánkban is egyre bővülő, szélesedő ifjúsági turizmust.

A vitaindító után a kongresszus szakmai előadásokkal folytatta munkáját. (MTI)

Metró Taskentben

Taskentben, szovjet Üzbegisztán fővárosában elkészült a metró első vonala. A városközpontot Taskent egyik ipari körzetével összekötő 12 kilométer hosszú, kilenc állomást érintő szakaszon megkezdődött a szerelvények próbajárat.

Szerencse a borítékban

Ismét megjelent a borítékos sorsjegy, s ezt a kibővített jubileumnak tekintethetjük, hiszen tíz évvel ezelőtt kezdték el először árulni. Most egy hete lehet kapni zöld, barna, lila sorsjegyeket és egy hét alatt több emberre rámosolygott a szerencse. Két nagy fogás is volt: **Radics Józsefné** mórálmai lakos ötvenezret forinttal, **Gyémánt István** szegedi lakos pedig tízezer fo-

rinttal térhetett haza. És akik nem nyertek? Nem érdemes a szemétkosárba dobni a borítékokat, még ha a nem nyert felirat is van rajtuk. A nem nyert, Trabantot nyerhet a Centrumban.

Ez a játék nagy népszerűségnek örvend, bizonyítja az, hogy a 10 év alatt 246 millió sorsjegy kelt el, és a nyereményekre 443 millió forintot fizettek ki. Az idén is több millió forint vándorolhat a szerencsések zsebébe.

Internacionalisták

„Magyar internacionalisták a szovjethatalomért — bolsevikok a Magyar Tanácsköztársaságért” címmel kiállítás nyílt tegnap, pénteken a Hadtörténeli Múzeumban. A több mint 700 fotónak és más emlékműnek méltó otthont teremtek a múzeumban: négy termében vörös színben játszó falak szolgálnak a kiállított tárgyak háttéréül. Ezek felidéznek a fiatal szovjetállam védelmében részt vett magyar internacionalisták küzdelmét, a Magyar Tanácsköztársaságért fegyverrel harcolt bolsevikok internacionalista példamutatását. E történelmi sorsfordulókat idézik az 1917—22-ből származó fegyverek, hadifogolytáborokból fennmaradt tárgyak.

Szezonnyitás a Bábszínházban

Holnap, vasárnap délelőtt tartják meg a nyári szünet utáni első előadást a Bábszínházban. A **Hagymácska** című bábdarabot láthatják a gyerekek, melyet játszott már a **dr. Kövér Béla** vezette társulat, de a felújítás sok megújítást tartogat. Újak a díszletek, a korábbinál jóval több a zenei betét, és változott a szöveg is. A nemrégiben kapott modern technikai felszerelés jövőtől mindezt sztereó felvételtől élvezheti a közönség.

A meglehetősen mostoha körülmények között évek óta tiszteletreméltó kitartással, odaadással dolgozó amatőr csoport öt bemutatott tervez az évadban. A Hagymácska felújítása után két új darabot készülnék. Karácsonyra bemutatják a **Csuka parancsára** címűt, majd a **Kiskacsát**. Ez utóbbit a szabadkai gyermek- és bábszínház tervezőinek a segítségével készítették elő. A szabadkai színházal való egyre elevenebb kapcsolatuk eredménye, hogy akárcsak a közelmúltban, jövőre is részt vesznek a szabadkai bábfesztiválon — a **Gyáva kis tigris** című darabban. Ebben bábk helyett élő szereplők, maszkos figurák játszanak a színpadon. A hagyományos bábtechnika ötvözése az élő szereplők já-

tékával egyébként a szabadkai együttműködésnek hatásáról vall, csakúgy, mint a zene szerepének megőrzésére a szegedi előadásokban. Az eddigi kísérőzenék, hangulati aláfestések helyett több darabban önálló dramaturgiai funkciókat kapnak a zeneszámok, énekszövegek. Így például a Hagymácskában, a Kiskacsában, a Gyáva kis tigrisben — és ugyanezekben az előadásokban játszanak a bábk mellett az élő szereplők is.

Az együttes idei ötödik bemutatója a **Három kismalac** című bábjáték lesz. A berletek száma körülbelül most is ugyannyi, mint tavaly, a kétezer berlet máris gazdára talált. Az előadások előtt természetesen ezután is lehet majd korlátozott számú jegyet vásárolni. Az évi közzel száz előadást az idén is négy helyen tartják: a Bábszínház épületében, a November 7. Művelődési Szómban (itt a nézők központi megduplázódása miatt mindig két-két előadás lesz egymás után), a tápéi, illetve az algyői művelődési házban.

Az új évad első előadása holnap délelőtt fél 10-kor kezdődik a Bábszínház épületében, a második ugyanott, 11 órakor.

S. E.